

GİRİŐİMCI KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EğİLİMİNDEKİ ETKİSİ: POTANSİYEL GİRİŞİMCİLER ÜZERİNDE BİR ARAŐTIRMA¹

Öznur BOZKURT

Yard. Doç. Dr., Düzce Üniversitesi
Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu
oznurbozkurt@duzce.edu.tr

Kutbettin ERDURUR

Öğr. Gör., Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Gevaő Meslek Yüksekokulu
kutbettinerdurur@hotmail.com

ÖZ

Girişimcilik, özellikle son 20 yıldır üzerinde ağırlıkla durulan, ekonomik gelişmenin ve toplumsal refahın itici gücü olarak dikkat çekilen bir konudur. Bundan dolayı artık dünyanın her yerinde girişimcilik faaliyetleri desteklenmekte ve üniversitelerde girişimcilik dersleri verilmektedir. Bu çalışmanın temel amacı literatürde sıkça vurgu yapılan girişimci kişilik özelliklerinin (başarma ihtiyacı duyma, kendine güven, yenilikçi olma, kontrol odağı, risk alma, belirsizlik toleransı) girişimcilik eğilimine etki edip etmediğini ve bu etkinin derecesini belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın sonucunda girişimci kişilik özelliklerinden kendine güven faktörü hariç diğer girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimine etkisi olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu da saptanmıőtır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kişilik, Girişimci Kişilik Özellikleri, Girişimcilik Eğilimi.

¹ Bu çalışma 11. Ulusal İşletmecilik Kongresinde sunulmuş ve özet metin olarak bildiri kitabında yer almıőtır.

EFFECT OF ENTREPRENEURS PERSONALITY CHARACTERISTICS IN ENTREPRENEURIAL TENDENCY: A STUDY ON POTENTIAL ENTREPRENEURS

ABSTRACT

Entrepreneurship has been an attractive subject as a sign of economic development and social welfare especially being focused on at last twenty years. So entrepreneurship activities are supported and entrepreneurship lessons are being given at most university all over the world. The main purpose of this study is to try to state whether enterprising personality's features (need of being successful, self confidence, being innovator, centre of control, taking risk, tolerance of uncertainty) that are frequently emphasized in literature are effective on enterprising tendency or not and to state the effective level of it. Based on it his study, It is clear that except the factor of self confidence other features of enterpriser personality have effect on enterprising tendency. Also it is stated that there is a positive correlation between enterpriser personality and entrepreneurship tendency.

Keywords: Entrepreneurship, Personality, Features of Enterpriser Personality, Entrepreneurship Tendency

GİRİŞ

Günümüz dünyasında birçok bilim alanının çalışma konusunu oluşturan girişimcilikle ilgili bilinen ilk çalışmalar ekonomi alanında yapılmıştır. Fransız iktisatçı J.B. Say'dan başlayarak girişimcilik klasik üretim faktörleri arasında sayılan emek, sermaye ve doğa faktörlerinin yanına dördüncü bir üretim faktörü olarak ilave edilmiştir. Girişimcilik konusu J. Von Schumpeter'in dinamik girişimcilik kavramını ortaya atmasıyla daha büyük bir önem taşır duruma gelmiştir. Öyle ki, yeni tedarik kaynakları, yeni ürün ve süreçler, yeni satış pazarlarının ve yeni örgütlenme şekillerinin ortaya çıkmasıyla eskiyi yeni ile ikame etmeyi başaran dinamik girişimciler ekonomik büyümenin en önemli öncüsü durumuna gelmişlerdir (Boz, 2007: 8). Dolayısıyla, örgütsel ve ekonomik gelişmenin yanı sıra toplumsal refahı sağlamak açısından da girişimcilik ülkeler için büyük bir öneme sahiptir (Karimi ve diğ., 2011).

Son yirmi yıldır girişimcilik üzerine geçmiş yüzyıldan daha fazla bir sermaye yatırımı yapılmakta ve girişimciliğin kalitesi de gerek nitelik ve gerekse nicelik açısından geçmiş yüzyıla oranla daha fazla gelişmektedir (Top, 2006: 36). Girişimciliğin özellikle sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişle birlikte dünyada daha

büyük bir önem kazandığı söylenebilir. Türkiye’de ise, KOBİ’lerin önem kazanmasıyla birlikte girişimcilik konusu ön plana çıkmaktadır. Girişimcilik kavramının geleceğin bilgi toplumu şartları çerçevesinde doğru olarak anlaşılması ve algılanması ve bu unsurun etkin bir şekilde değerlendirilmesi gereklidir (Müftüoğlu ve Durukan, 2004). Günümüz bilgi toplumunda insan emeğinin üretim üzerindeki ağırlığı azalırken, bilgiye dayalı emeğin üretim üzerindeki ağırlığı her geçen gün artmaktadır. Bu noktada girişimciliğin öneminin; yenilik, yaratıcılık ve yönetim faaliyetlerinin tamamlayıcısı olarak ortaya çıktığı söylenebilir. Ayrıca günümüzde küresel ekonominin daha rekabetçi hale gelmesi de girişimciliğin önemini arttıran diğer faktörler olarak sayılabilir (Özkul, 2007: 344).

Girişimcilik, ekonominin gelişmesi için dinamik bir güç olmasından dolayı hayati bir öneme sahiptir. Bir işi kurmak ve onu devam ettirmek çok kolay olmamaktadır. Girişimcilerde, cesaret, yetenek ve yaratıcılığın bir arada bulunması gerekmektedir. Buda ancak bu faktörleri bünyesinde barındıran girişimciler sayesinde mümkün olabilmektedir. Girişimcilik eğiliminde ya da girişimcilik niyetinde belirleyici etkiye sahip olan birçok unsur vardır. Bunlar arasında finansal kaynaklar, eğitim, rol modelleri, iş tecrübesi, inanç, aile, kültür ve kişilik özellikleri öne çıkanlardır. Bu çalışmada girişimciliğe etki eden girişimci kişilik özellikleri üzerinde durulmaktadır.

1. KİŞİLİK VE GİRİŞİMCİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Kişilik kavramı, insanın sosyal yaşantısının bir parçası olarak yüzyıllar boyunca ilgi görmesine rağmen bilimsel gelişimine 1930’lu yıllarda kişilik psikolojisinin diğer soysal bilim alanlarından ayrı bir bilimsel disiplin olarak ortaya çıkmasıyla başlamıştır (Yelboğa, 2006, s. 198). Kişilik, bir bireyin davranış, tutum, ilgi ve becerilerini, giyim ve fiziksel görünümünü, konuşma tarzını, iletişim yeteneklerini, alışkanlıklarını ve diğer bireylerle olan etkileşimini kapsayan ve böylelikle bireyin tüm özelliklerini açıklayan bir kavramdır (Hogan ve diğ., 1996).

Girişimcilik, temelde fırsatları keşfetmek, seçmek, yorumlamak ve daha sonra belirsiz bir ortamda yenilik yapma yeteneğidir. Bu yeteneği etkileyen bazı ana faktörler mevcuttur (Ferrante, 2005). Bunlar, başarma ihtiyacı duyma, kontrol odağı, risk alma eğilimi, belirsizliğe tolerans, kendine güven ve yenilikçiliktir (Koh, 1996).

1.1. Başarma İhtiyacı Duyma: McClelland (1961) teorisinde, başarma ihtiyacını insan davranışının ardındaki itici güç ve girişimci davranışını etkileyen güçlü bir psikolojik faktör olarak öne sürmüştür. Bireylerin başarılı olması için büyük bir istek içerisinde oldukları ve kendi çabalarıyla hedeflerine ulaşmayı sevdiğiler bilinmektedir (Koh, 1996). Ayrıca, ekonomik kalkınma, ekonomik ilerleme ve işletmelerin büyümesi için kritik öneme sahip olan başarı güdüsü, girişimciliğin en yaygın belirleyicilerinden birisidir (Pillis ve Reardon, 2007).

1.2. Kontrol Odağı: Kontrol odağı, kişinin kendi eylemlerinin ve bu eylemlerin sonuçlarının arasındaki bağlantı gücünü ne şekilde algıladığını yansıtan bir değişkendir (Zhao ve Chen, 2008). Diğer bir tanıma göre kontrol odağı, bir kişinin yaşamı hakkındaki algılarını ve yaşamındaki olayları kontrol edip edemeyeceğine olan inancını temsil eder (Di Zhang ve Buring, 2011). Ayrıca, şans ya da çevresel faktörler ile kişisel inisiyatif olarak, bireylerin başarı ve başarısızlıklarını algılama derecesini ifade eder (Lau ve Shaffer, 1999).

Julian Rotter (1966, 1975) bireylerin kendi yaşamlarını denetleyebilme güçleri bakımından birbirlerinden farklılıklar gösterdiklerini gözlemlemiştir. Kimi insanların kendi yaşamlarını denetleyebilmeleri, yapmak istedikleri davranışlar için gerekli gücü kendilerinde gördüklerini ya da tam tersi kimi insanlarda bunların dış etkenlere bağlı olduğuna inanırlar (Cüceloğlu, 2010).

1.3. Risk Alma: Risk, insanların yaşamlarında önemli bir rol oynayarak, istenmeyen sonuçlarla karşılaşma olasılığı olup ve bu olasılıkları kullanan sayısal bir şeydir (Davidsson, 2010). Diğer bir tanıma göre, risk, arzu edilmeyen bir olay veya etkinin ortaya çıkması olasılığını ifade eder (Balıkcı, 2009). Risk alma ise, sonuçların ne olacağını bilmeden, bilinmeyen bir bölgede ya da bilinmeyen koşullarda karar vermeyi içermektedir (Wakkee ve diğ. 2010). Norton Jr. ve Moore (2006) yaptıkları çalışmada, Risk alma yeteneğinin girişimcilerin önemli bir özelliği olduğunu ve girişimci olanların, girişimci olmayanlara göre, daha fazla risk aldıklarını belirtmişlerdir.

1.4. Belirsizlik Toleransı: Belirsiz bir durum, yeterli ipuçlarının eksikliği nedeniyle yeterince yapılandırılmamış veya bir birey tarafından kategorize edilmemiş olaylar şeklinde ifade edilebilir. Belirsizlik toleransı, belirsiz durumlarda olumlu cevap verme yeteneğidir. Bu belirsizlik, belirsiz bir ortamda yapılan kararlar hakkında daha fazla bilgi aramaksızın yüksek bir hoşgörü

gösterme anlamına gelir. Belirsizlik toleransı yüksek hoşgörü ile bireylerin yaratıcı ve yeni şeylerin yollarını bulmasına olanak sağlar (Teoh ve Foo, 1997).

Bir durum için yeterli bilgi olmadığında belirsizlik vardır. Yeni bir işe başlanıldığında belirsizlik girişimcilerin, davranışları üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Girişimciler belirsizlikler ve zorluklarla karşılaştıklarında çabalarında ısrarlı olmaları gerekir (Wu ve diğ., 2007).

1.5. Kendine Güven: Kendine güven, girişimcilerin yeni bir iş faaliyetinde bulduklarında ve bu işteki sorumluluğun üstesinden gelmeyi sağlayacak, dolayısıyla ihtiyaç duydukları yeteneğe sahip olduklarına dair inancı ifade eder (Bowman, 1999).

Kendine güveni yüksek olan girişimciler, sınırlı kaynaklarla, sınırlı bir sermayeyle ve kısıtlı bir zamanla yeni girişimler üstlenerek, zorlu işlerin üstesinden başarılı bir şekilde gelebilirler. Böylelikle, bir kişinin başarıya ulaşması için kendi yeteneklerine inanması gerekir. Girişimcinin iyi motive olmasını sağlayan kendine güven, performansı da büyük oranda etkiler. Girişimciler, işlerinde sayısız zorluklar ve belirsizliklerle karşı karşıya, dolayısıyla kendilerine olan güvenleri, bu koşullarla başa çıkmak için girişimcinin yeteneklerini etkiler (Hallak ve diğ. 2011: 145). Buda, girişimcilerin belirledikleri hedefleri doğrultusunda işlerini kurarak başarılı olmalarına yardımcı olur.

1.6. Yenilikçilik: Yenilikçilik, yeni iş faaliyetleri üzerinde etkili bir faktördür. Schumpeter (1934)'e göre yenilikçilik, girişimciliğin odak noktasıdır. İşletmelerdeki mevcut kaynakları arttırmak veya onlara yeni şeyler katarak yeni istihdam olanakları sağlamaktır (Rahman ve Lian, 2011).

Wonglimpiyarat'e (2005) göre yenilikçilik, fırsatları değerlendirmek, mevcut teknolojiyi geliştirmek ve pratik bir şekilde kullanmayı sağlayan yoldur. Ayrıca, fırsatların ve ticarileştirilmiş ürünlerin yeni süreçlerle uygulanmasıdır.

Karimi ve diğerleri (2011) yenilikçiliği, yeni ürünler, hizmetler, süreçler, teknolojiler ve iş modellerinin oluşturulması ile teknolojiye gelişmeleri vurgulamak şeklinde ifade etmişlerdir.

2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Girişimciliği etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Girişimcilikle ilgili yapılan çalışmalarda genellikle girişimci kişilik özelliklerinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Koh'un (1996), Hong Kong'daki 100 lisansüstü öğrencisi üzerinde bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmanın amacı; öğrencilerin girişimci kişilik özelliklerini (başarma ihtiyacı, kontrol odağı, risk alma eğilimi, belirsizliğe tolerans, kendine güven ve yenilikçilik) belirlemektir. Çalışmanın sonucunda, risk alma eğilimi, belirsizliğe tolerans ve yenilikçilik özelliklerinin girişimci eğilime sahip olan öğrencilerde, sahip olmayan öğrencilere göre daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

Arslan (2002), mesleki tercihlerin şekillenmeye başladığı ve kariyer planlaması yapıldığı bir dönemde Haliç Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin oluşmasında aile, cinsiyet, doğum yeri, ailedeki çocuk sayısı, aile reisinin mesleği, eğitim ve gelir seviyesi gibi çeşitli unsurların ne derecede etkin olduğunu ortaya çıkarılmasını amaçlayan çalışmanın sonucunda, katılımcıların kendi işlerini kurmaları, bağımsız bir şekilde çalışmak istemeleri ve babanın eğitim seviyesi yüksek olanlarda, kendi işini kurma veya girişimcilik eğiliminin daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, Öğrencilerin ailelerinin gelir seviyesi ve ailedeki çocuk sayısının az oluşu ile girişimcilik arasındaki ilişkinin, pozitif yönde olduğu da görülmüştür.

İrmiş (2003), Kırgızistan Bişkek'teki girişimcilikle ilgili profesyonel eğitim alan öğrencilerin meslek tercihlerini tespit etmeye yönelik çalışmasında; öğrencilerin hangi meslekleri ne derecede önemli gördükleri ve kendi işletmelerini kurmayı ne kadar istediklerini başka bir ifadeyle girişimde bulunma konusunda eğilimlerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda, Öğrencilerin çok büyük bir kısmı yeni sistem içerisinde girişimciliğin ne kadar önemli olduğunu anlamışlar ve bu sebeple de kendi işlerini ve işletmelerini kurma isteği içerisinde oldukları görülmüştür.

Wang ve Wong (2004), Singapur'da eğitim gören üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan çalışmalarının sonucunda; cinsiyet, ailenin girişimci olması ve eğitim düzeyi girişimciliği etkileyen faktörler olarak ortaya çıkarken,

ailenin gelir durumu, etnik kökenin girişimcilik üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Cansız (2007), üniversite öğrencilerine yönelik yaptığı çalışmasının temel amacını, üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi oluşturmaktadır. Bununla birlikte çalışmanın temel amacını destekleyen “girişimcilik için gerekli kişisel niteliklerin belirlenmesi”, “girişimcilerin başarısını etkileyen faktörlerin belirlenmesi” ve “potansiyel girişimcilerin yaratıcılık, risk alma eğilimi ve kontrol odaklılığı ile ilgili özelliklerinin belirlenmesi”dir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda örnek kitleyi oluşturan öğrencilerinin potansiyel birer girişimci olabilecekleri ancak yönlendirme eksikliği nedeniyle bu potansiyellerini dışı vuramadıkları ortaya çıkmıştır. Ankete katılan kız ve erkek öğrencilerin girişimcilik özelliklerin ölçen sorulara verdikleri yanıtlar dikkate alındığında, kız öğrencilerin sezgisel anlamda, erkek öğrencilerin ise maddi kazanç odaklı olarak girişimciliğe eğilimlerinin var olduğu da gözlemlenmiştir.

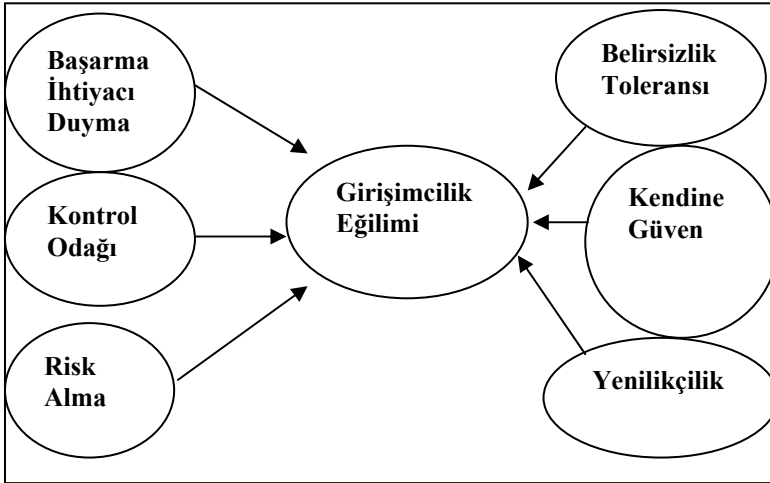
3. ARAŞTIRMANIN AMACI ve ÖNEMİ

Bu araştırmanın temel amacı girişimci kişilik özellikleri olarak literatürde üzerine sıkça vurgu yapılan; başarıya ihtiyacı duyma, kendine güven, yenilikçi olma, kontrol odağı, risk alma, belirsizlik toleransı gibi unsurların girişimcilik eğilime etki edip etmediğini ve bu etkinin derecesini belirlemeye çalışmaktır.

Bu çalışma girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisini ortaya çıkarmak açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu etkinin belirlenmesi kişileri girişimciliğe sevk edecek çalışmalar da kişilik üzerinde durulması ve bu yönlü çalışmalar yapılması açısından önemlidir. Ayrıca girişimci kişilik özelliklerinin halen incelenen güncel bir konu olması da bu çalışmayı önemli kılan diğer bir etkidir.

4. ARAŞTIRMANIN MODELİ ve HİPOTEZLER

Araştırmamızın özgün modeli 1 bağımlı değişken ve 6 bağımsız değişkenden oluşmaktadır. Faktörlere ilişkin model aşağıdaki gibidir.

Girişimcilik ile ilgili literatür incelendiğinde girişimci kişilik özelliği olarak üzerinde en sık durulan konular, başarıma ihtiyacı duyma, kendine güven, risk alma, belirsizlik toleransı, yenilikçilik ve kontrol odağıdır. Bu özelliklere sahip olan kişilerin sahip olmayanlara oranla daha fazla girişimci faaliyette bulunabilecekleri varsayımını göz önüne alarak ayrıca, üzerinde sık durulan girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilime etkisi dikkate alınarak geliştirilen ve örnek kitle girişimcilik eğilimini ölçmeyi amaçlayan hipotezler aşağıdaki gibidir.

McClelland'a (1961) göre, insanların davranışlarını etkileyen güçlü bir psikolojik faktör olarak bilinen başarıma ihtiyacı, bireylerin girişimci faaliyetlerde bulunmasında istekli ve kararlı bir şekilde hareket etmelerinde kilit rol oynamaktadır (Koh, 1996). Bu bilgiler doğrultusunda H3 hipotezi şu şekilde oluşturulmuştur.

H1: Girişimci kişilik özelliklerinden başarıma ihtiyacı duymanın girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi vardır.

Başarılı girişimciler yaptıkları işlerdeki başarılar ya da başarısızlıkların kendi eylemlerinin bir sonucu olduğuna inanırlar (Rotter, 1990). Bu bilgiler ışığında H4 hipotezi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

H2: Girişimci kişilik özelliklerinden kontrol odağının girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi vardır.

Risk alma, girişimcilerin önemli bir özelliği olup, girişimci olanların, girişimci olmayanlara göre, risk almaya eğilim

gösterdikleri yapılan çalışmalar sonucunda ulaşılmıştır (Norton Jr. ve Moore 2006; Teoh ve Foo, 1997). Bu doğrultuda H5 hipotezi şu şekilde oluşturulmuştur.

H3: Girişimci kişilik özelliklerinden risk almanın girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi vardır.

Girişimciler belirsizliklerin yüksek olduğu durumlarda, karşılaşılan zorluklarla başa çıkmak için çabalarında kararlı ve ısrarlı olmaları gerekir. Literatürde girişimcilerin belirsiz ortamlarda yeni bir iş faaliyetinde bulduklarında ortaya çıkabilecek tüm riskleri üstlenme konusunda istekli olmaları gerekliliği üzerinde durulmaktadır (Wu ve diğ., 2007; Acedo ve Florin, 2006). Bu bilgiler çerçevesinde H6 hipotezi şu şekilde oluşturulmuştur.

H4: Girişimci kişilik özelliklerinden belirsizliğe toleransın girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi vardır.

Girişimciler yeni bir iş faaliyetinde bulduklarında bu işin üstesinden gelebileceklerini dolayısıyla bu yeteneğin kendilerinde olduğuna olan inancı ifade eden kendine güven, başarının simgesi olarak bilinmektedir (Bowman, 1999; Lamping ve Kuehl, 2003). Bu bilgiler ışığında H7 hipotezi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

H5: Girişimci kişilik özelliklerinden kendine güvenin girişimcilik eğilimi üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

Drucker (1985), yeniliği bir örgütte birlikte çalışan farklı bilgi ve yetenekteki insanları verimli hale getirmek için onlara ilk defa olanak sağlayan yararlı bilgi şeklinde tanımlayarak, yeniliği girişimciliğin aracı ve refah oluşturmak için yeni bir kapasite meydana getiren kaynakları bahşeden bir eylem olduğunu belirtmiştir (Durna, 2002: 5). Bu bilgiler ışığında H8 hipotezi aşağıdaki gibidir.

H6: Girişimci kişilik özelliklerinden yenilikçiliğin girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi vardır.

5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmanın evrenini, Düzce Üniversitesi Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda lisans eğitimi almakta olan 419 öğrenci oluşturmaktadır. Bu evrenin seçilmesinin temel amacı mesleğe yönelik derslerin verildiği bir bölüm olması, ayrıca verilere ulaşmanın daha hızlı ve daha kolay olmasıdır. Araştırmada tam sayım yöntemi kullanılarak evrenin tümüne ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda hem kolay ulaşılabilirlik hem

de evreni temsil edebilme unsurları dikkate alınarak, özellikle öğrencilerin çoğunluğunun okula devam ettiği farklı günlerde 400 adet anket dağıtılmış; ancak öğrencilerin okulda olmaması ve öğrencilerden bazılarının ankete cevap vermek istememesi sonucunda dağıtılan anketlerden sadece 200 tanesi sağlıklı olarak geri dönmüş ve analize tabi tutulmuştur. Sekeran'a (1999:255) göre bu örneklem sayısı evreni temsil etmede yeterli olmaktadır.

6. VERİ TOPLAMA ARACI, VERİLERİN TOPLANMASI, GEÇERLİLİK ve GÜVENİRLİK

Araştırmanın amacına uygun birincil verileri toplamak için nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde girişimci kişilik özelliklerini ve girişimcilik eğilimini ölçmek üzere beşli likert şeklinde hazırlanmış elli ifade yer almaktadır. Girişimci kişilik özelliklerini ölçmek amacıyla kullanılan otuzaltı ifade Koh'un (1996) Hong Kong'da tezsiz yüksek lisans öğrencilerine uygulamış olduğu ve Bozkurt tarafından 2005 yılında dilimize uyarlanan ölçektir. Girişimcilik eğilimini ölçmek amacıyla yer alan on dört ifade ise, 2004 yılında Girginer ve Uçgun tarafından kullanılan standardize bir ölçektir. Ayrıca demografik özellikleri belirlemek amacı ile de on üç ifade araştırmanın ölçeğinde yer almaktadır. Ayrıca yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucuna göre değişkenlerin önceki çalışmalarda ki faktör yapılarında olduğu görülmüştür.

Daha önceki çalışmalarda kullanılmış, geçerlilik ve güvenilirliği test edilmiş olan ölçek için bu çalışma kapsamında da geçerlilik sağlamak adına ölçekte yer alan soruların anlaşılır olup olmadığını belirlemek amacıyla alanında uzman olan üç tane öğretim üyesi tarafından anket soruları incelenmiş, ayrıca anket dağıtılmadan önce 30 kişiye pilot uygulama yapılmıştır.

İlgili literatür incelendiğinde sosyal bilimlerde çoğunlukla içsel güvenilirlik için Cronbach alfa katsayısının kullanıldığı görülmektedir (Sekeran, 2003: 205). Cronbach alfa katsayısının 0.70 olması içsel güvenilirlik için yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2010: 171). Bu çalışmada 50 ifadeye ait Cronbach alfa katsayısı 0.76 çıkmıştır. Buda anketin güvenilir olduğunun bir göstergesidir.

Veriler 01.03.2012-20.03.2012 tarihleri arasında araştırmacı tarafından bizzat toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences / Sosyal Bilimler İçin İstatistik Program) 18 programı yardımı ile analiz edilmiş ve araştırma

sorularına cevap alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan *Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisini Belirleme Ölçeği* toplam 50 maddeden oluşan 5'li Likert tipinde bir ölçektir.

7. BULGULAR

Tablo 1' e göre, katılımcıların, risk alma ile ilgili ifadelere cevap verirken ölçülü risk almaktan yana davrandıkları görülmektedir. Yenilikçi davranışlar konusunda da bir eğilim gösterdikleri aynı zamanda başarı elde etme konusunda istekli oldukları ve başarılarını şansa değil kendi çabalarına bağladıkları da görülmektedir. Aynı zamanda araştırmaya katılanların yeni fikirleri denemekten kaçmayan, belirsiz durumlarda karar alıp uygulamaktan çekinmeyen kişiler oldukları görülmektedir. Tüm bu özellikler araştırmaya katılanların girişimci kişilik özelliklerine sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 1:
Girişimci Kişilik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İfadeler	Katılmıyor		Kararsız		Katılıyor		Ort.
	f (x)	%	f (x)	%	f (x)	%	
İnsanların şanssızlıkları yaptıkları hatalardan kaynaklanır	72	36	32	16	96	48	3.12
İşlerin yapılma şeklini değiştirmekten kaçınırım	95	47.5	29	14.5	76	38	2.80
Yaptığım işte yükselmek için büyük risk almaya gönüllüyüm	27	13.5	29	14.5	144	72	3.93
Diğer insanlar çevrede olağan dışı bir şeyler görmediği halde ben işle ilgili fırsatları algılayabilirim	23	11.5	54	27	123	61.5	3.70
Çözumsuz korkularım ve zayıflıklarım var	103	51.5	31	15.5	66	33	2.58
Hisselerinin kar getirebileceğini hesaplayabildiğim bir ortaklığa paramı yatırmaktan çekinmem	23	11.5	38	19	139	69.5	3.88
Başarı oranı %60 ve daha fazla ise riski göze alabilirim	13	6.5	17	8.5	170	85	4.20
Risk Alma							3,46
Rekabeti severim çünkü rekabet daha fazla çalışmamı sağlar	25	12.5	14	7	161	80.5	4.12
Kendi çabalarımın ürünü değilse olayların sonuçları beni memnun etmez	61	30.5	38	19	101	50.5	3.32
İnsanların mutsuz durumları kötü şanslarından kaynaklanır	87	43.5	45	22.5	68	34	2.78
Yenilikçilik							3,44
İşin sürekliliği ve güvenli olması benim için kardan daha önemlidir	26	13	28	14	146	73	3.91
Benim için iş güvenliği önemlidir	12	6	8	4	180	90	4.42
Başkasını gözetimi olmadığı zamanlarda daha başarılı olurum	18	9	21	10.5	161	80.5	4.18

Başarabilme yeteneğim konusunda kendime güvenirim	14	7	12	6	174	87	4.35
Düzensiz şartlarda çalışmaktan zevk alırım	136	68	25	12.5	39	19.5	2.11
Karar ve eylemlerimin olumlu ve olumsuz sonuçlarına razı olurum	44	22	26	13	130	65	3.66
Amirlerimin birbiri ile çakışan iş talimatları vermesi beni rahatsız eder	30	15	21	10.5	149	74.5	4.12
İnsanları işe alırken beceri esasına göre değil bağılıklarına göre alırım	69	34.5	54	27	77	38.5	3.02
Hakkında bir şey bilmediğim görevi üzerime almaktan çekinirim	51	25.5	34	17	115	57.5	3.46
Başarıma İhtiyacı Duyma							3,69
Başarılı olduğumu hissetmezsem yüksek ücretlide olsa o işi yapmaktan hoşlanmam	52	26	37	18.5	111	55.5	3.47
Sadece rahat yaşamama yetecek kadar para kazanmak istiyorum	51	25.5	19	9.5	130	65	3.63
Yeterince kar elde ediyorsam işle ilgili belirsiz koşullarda çalışmaktan rahatsız olmam	78	39	55	27.5	67	33.5	2.88
Ücreti iyi olduğu sürece rutin ve sıkıcı işlerde çalışmaktan kaçınmam	100	50	33	16.5	67	33.5	2.70
Bana göre iyi iş neyin nasıl yapılacağına açık talimatlarla ifade edildiği iş demektir	29	14.5	28	14	143	71.5	3.90
Hassasiyetle takip etmeye çalıştığım bir iş programım var	57	28.5	54	27	89	44.5	3.18
Yaşamımdaki olayların sonuçlarını şans ve kötü kader değil ben etkilerim	36	18	38	19	126	63	3.69
Başarının kişisel çabadan çok şansın ve kaderin bir sonucu olduğuna inanırım	110	55	36	18	54	27	2.50
Kontrol Odağı							3,17
Zekam ve kapasitem sayesinde karşılaştığım zorluklarla baş edebilirim	18	9	16	8	166	83	4.19
Yeni ve alışılmamış durumlarla baş edebileceğimden şüpheliyim	102	51	36	18	62	31	2.63
Her zaman mevcut yöntemlerden daha iyi yöntemlerin var olduğuna inanırım	16	8	28	14	156	78	4.06
Bir şeyi onu yapmış olmak için değil mükemmel yapmış olmak için yaparım	17	8.5	23	11.5	160	80	4.14
Yeni, ilginç, hatta çığır fikirleri üretmekte zorlanırım	102	51	31	15.5	67	33.5	2.71
Bir şeylerin olmasını beklemek ya da seyretmek yerine ben kendim bir şeyler yapmayı tercih ederim	25	12.5	21	10.5	154	77	3.96
Yetenekli, hırslı ve çalışkan olsam da param olmadığı sürece bir iş kuramam	67	33.5	32	16	101	50.5	3.26
Belirsizliğin olduğu durumlarda karar almayı ve önderlik yapmayı severim	28	14	37	18.5	135	67.5	3.82
Çoğunluğun görüşüne karşı kendi görüşümü savunmakta zorlanırım	135	67.5	24	12	41	20.5	2.25
Belirsizliğe Tolerans							3,44

Tablo 2 ye bakıldığında, girişimcilik eğilimine ilişkin bulgulara bakıldığında; 'Bölümümüz mezunları asla kamu sektöründe çalışmayı planlamamalıdır' ifadesine katılımcıların %57'si 2.46 ortalama ile "*katılmıyorum*", 'Çok çalışan sürekli hedef büyüten bir kişiliğe sahip olmak istemem' ifadesine katılımcıların %63'ü 2.24 ortalama ile "*katılmıyorum*", 'Sosyal yaşamı, iş yaşamını, eğlenceyi dengeli bir şekilde yaşayan bir kişiliğe sahip olmak isterim' ifadesine katılımcıların %87'si 4.36 ortalama ile "*katılıyorum*" ve 'Kariyerimin gelecek 5 yılında yüksek maaşlı bir iş fırsatı karşına çıksa kabul ederim' ifadesine katılımcıların %80,5'i 4.27 ortalama ile "*katılıyorum*" cevabını vermişlerdir. Tüm bu ifadelerden de anlaşıldığı üzere katılımcılar girişimcilik eğilimi sergilemektedirler.

Tablo 2:
Girişimcilik Eğilimine İlişkin Bulgular

İfadeler	Katılmıyor		Kararsız		Katılıyor		Ort.
	f(x)	%	f(x)	%	f(x)	%	
Bölümümüz mezunları kendi işlerini kurmak için fırsat yaratma yeteneğine sahiptirler	57	28.5	33	16.5	110	55	3.37
Bölümümüz mezunları mutlaka kendi işlerini kurmayı hedeflemelidir	64	32	44	22	92	46	3.20
Bölümümüz mezunları asla kamu sektöründe çalışmayı planlamamalıdır	114	57	38	19	48	24	2.46
Bölümümüz mezunları mutlaka girişimci olmaya odaklanmalıdır	36	18	22	11	142	71	3.88
Bölümümüz mezunları özel sektörde çalışmayı planlamalıdır	55	27.5	42	21	103	51.5	3.28
Bir işin fırsatlar sunması emniyetli ve garantili olmasından daha önemlidir	93	46.5	41	20.5	66	33	2.76
Çok çalışan sürekli hedef büyüten bir kişiliğe sahip olmak istemem	126	63	33	16.5	41	20.5	2.24
Sosyal yaşamı iş yaşamını eğlenceyi dengeli bir şekilde yaşayan bir kişiliğe sahip olmak isterim	21	10.5	5	2.5	174	87	4.36
Mevcut gerçeklere birebir bağlı kalarak hareket etmeyi tercih ederim	67	33.5	43	21.5	90	45	3.15
Gerçekleri zorlayarak sezgiye ve hayallere dayalı hareket etmeyi tercih ederim	71	35.5	41	20.5	88	44	3.03
İnanmadığım bir konuda negatif bir değerlendirmeye maruz kalma pahasına karar veririm	29	14.5	42	21	129	64.5	3.80
İnanmadığım bir konu dahi olsa kural dışı davranmayı göze alamam	92	46	34	17	74	37	2.87
Kariyerimin gelecek 5 yılında yüksek maaşlı bir iş fırsatı karşına çıksa kabul ederim	16	8	23	11.5	161	80.5	4.27
Kariyerim için gerekli olsa dahi önceliklerimden vazgeçmem	42	21	57	28.5	101	50.5	3.51
Girişimcilik Eğilimi							3,30

Değişkenlere İlişkin Korelasyon Analizi

Korelasyon analizi, bir değişkenin diğer bir değişkenle ilişkisinin yönünü ve kuvvetini ortaya koyar (Saruhan ve Özdemirci, 2005: 139). Korelasyon katsayısı (r), -1 ile +1 arasında bir değerdir. Bu katsayı +1'e yakınsa iki değişken arasındaki pozitif ilişkinin, -1'e yakınsa iki değişken arasındaki negatif ilişkinin güçlü olduğu anlaşılır (Gegez, 2010). Korelasyonu yorumlamada genellikle şu sınırların sıklıkla kullanılabileceği literatürde yazılmıştır. Korelasyon katsayısının mutlak değer olarak, 0.30-0.00 arasında olması, düşük; 0.70-0.30 arasında olması, orta; 0.70- 1.00 arasında olması; yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğunu gösterir (Büyüköztürk, 2010).

Korelasyon analizi sonucuna bakıldığında, girişimcilik eğilimi ile girişimci kişilik özelliklerinden risk alma, başarıya ihtiyacı duyma, kontrol odağı, belirsizliğe tolerans faktörleriyle pozitif yönde, orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu, yenilikçilik ve kendine güven girişimci kişilik özellikleriyle pozitif yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3 :
Girişimci Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişkiye Ait Korelasyon Analizi

Faktörler	1	2	3	4	5	6	7
1. Risk alma	1						
2. Yenilikçilik	,139*	1					
3. Başarıya ihtiyacı	,328**	,192**	1				
4. Kontrol odağı	,231**	,133	,267**	1			
5. Kendine güven	,294**	,156*	,237**	,243**	1		
6. Belirsizliğe tolerans	,269**	,148*	,372**	,275**	,183*	1	
7. Eğilim	,333**	,260**	,362**	,344**	,227**	,333**	1

Regresyon Analizine İlişkin Bulgular

Regresyon analizi, bir veya birden fazla bağımsız değişkenin bağımlı bir değişken üzerindeki etkisini araştırır (Saruhan ve Özdemirci, 2005: 144). Regresyon analizi, bağımlı değişkendeki değişimin ne kadarının bağımsız değişkenlerce açıklanabileceğini ve değişkenler arasında ne tür bir ilişkinin olduğunu belirler (Gegez, 2010).

Risk alma ve yenilikçilik girişimci kişilik özellikleri girişimcilik eğilimi üzerinde 0.15'lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Başarma ihtiyacı duyma faktörünün girişimcilik eğilimi üzerinde 0.16'lık anlamlı bir etkiye sahiptir. Kontrol odağı faktörünün girişimcilik eğilimi üzerinde 0.20'lik anlamlı bir etkiye sahiptir. Belirsizliğe tolerans girişimci kişilik faktörü 0.14'lük anlamlı bir etkiye sahipken, kendine güven faktörünün girişimcilik eğilimi üzerinde etkisi bulunmamaktadır. Bu sonuçlardan yola çıkarak beşinci hipotez hariç diğer tüm hipotezlerin doğrulandığı sonucuna varılmıştır. Katılımcılar her ne kadar kendilerine güven konusunda eğilim gösterebilir de bunun girişimcilik eğilimini etkileme noktasında yeterli olmayacağını, dış çevre unsurlarının da girişimcilik eğilimini etkileyebileceğini düşündüklerinden böyle bir sonuç ortaya çıkmış olabilir.

Tablo 4:
Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi

	B	Standart Sapma	Beta	t	Sig.
Bağımsız değişkenler	,925	,289		3,203	,002
Risk alma	,134	,059	,155	2,272	,024
Yenilikçilik	,098	,041	,154	2,428	,016
Başarma ihtiyacı	,146	,062	,166	2,360	,019
Kontrol odağı	,136	,044	,204	3,061	,003
Kendine güven	,032	,050	,043	,652	,515
Belirsizliğe tolerans	,142	,068	,143	2,078	,039

F: 12.430 df: 6 R² = ,283 p < 0,05

A bağımlı değişken: Girişimcilik eğilimi

Tablo 5:
İlerde Kendi İşini Kurmayı Düşünmeye İlişkin Dağılımlar

İfadeler		Frekans	%
İleride kendi işini kurmayı düşünme	İstiyor	147	73,5
	Kararsız	33	16,5
	İstemiyor	20	10

Katılımcıların ileride kendi işini kurmayı düşünmeye ilişkin bulgulara bakıldığında; 147 (%73,5) katılımcının istediği, 33 (%16,5) katılımcının kararsız olduğu, 20 (%10) katılımcının ise ileride kendi işini kurmayı düşünmediği görülmektedir. Gürbüz (2008), iktisat bölümü öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada, katılımcıların %54,4'ü ileride kendi işini kurmayı düşündüğünü elde ettiği bulgular sonucunda belirtmiştir. Bu çalışmayla karşılaştırıldığında turizm lisans eğitimi alan öğrencilerin

girişimciliğe eğilim gösterme noktasında daha istekli oldukları görülmektedir. Buda katılımcıların mesleğe yönelik dersleri aldıklarından ve bu doğrultuda örnek kitlenin girişimci olmaya yönlendirildiğinden kaynaklanıyor olabilir.

Katılımcıların kendi işlerini kurmak istememeleri halinde çalışmak istedikleri sektörlere ilişkin bulgulara bakıldığında; 73 (%36,5) katılımcının özel sektörde prestijli bir işte çalışmayı tercih ettiği, katılımcıların 72 (%36) tanesi kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmayı tercih ettiği, 24 (%12) katılımcının özel sektörde herhangi bir işte çalışmayı tercih ederken, 26 (%13) katılımcının kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmayı tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 6:
Kendi İşlerini Kurmaması Halinde Çalışması Düşünülen Sektöre İlişkin Dağılımlar

İfadeler		Frekans	%
Kendi işini kurmaması halinde çalışması düşünülen sektör	Özel sektörde prestijli bir işte	73	36,5
	Kamu sektöründe prestijli bir işte	72	36
	Kamu sektöründe herhangi bir işte	26	13
	Özel sektörde herhangi bir işte	24	12

8. SONUÇ ve ÖNERİLER

Girişimciliğin ekonomik gelişme üzerindeki etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Ülkelerin ve toplumların ekonomik açıdan gelişmek istemeleri, onları girişimciliğe yöneltecektir. Kişileri girişimciliğe sevk etmek ise ekonomik refah sağlamada ve girişimciliğin gelişmesinde anahtar rol oynamaktadır. Kişilere girişimci kişilik özellikleri kazandırmak bu anlamda önem arz etmektedir. Kısacası girişimcilik, ekonominin gelişmesi için, lokomotif görevi görmesinden dolayı hayati bir öneme sahiptir. Ayrıca, yeni bir iş kurmanın zor olması, özgüven, cesaret, yetenek, yaratıcılık ve gerekli sermayenin bir arada bulunması gerekliliğini zorunlu kılmaktadır.

Girişimci kişilik özelliklerine (*risk alma, belirsizliğe tolerans, kendine güven, kontrol odağı, başarıya ihtiyacı, yenilikçilik*) ait ortalamaların sonucunda, katılımcıların genel olarak girişimci kişilik özelliklerine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Katılımcıların girişimcilik eğitimini almaları, ayrıca okudukları bölümden dolayı

zorunlu staj görmeleri ve bu sayede iş tecrübesi kazanmaları örnek kitlenin girişimcilik potansiyelinin ortaya çıkmasında önemli katkılar sağlamaktadır denilebilir

Bu çalışmada da görülmüştür ki girişimci kişilik özellikleri girişimcilik eğilimi üzerinde % 28'lik bir etkiye sahiptir. Girişimciliğe etki eden birçok faktör (*Aile, Kültür, Rol Modelleri, İnanç, Yaş Cinsiyet, Gelir, Eğitim, İş Deneyimi, Çevre, Teknoloji ve Girişimci Kişilik Özellikleri*) bulunmaktadır. Tüm bu faktörler göz önüne alındığında sadece girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimi üzerinde %28'lik bir etkiyle sahip olması, bu oranın az olmadığı gerçeğini ortaya koymaktadır.

Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimi üzerine etkisine ait regresyon analizi sonucu kendine güven faktörü hariç diğer faktörlerin girişimcilik eğilimi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır. Girişimci kişilik özelliklerinden *“risk alma ve belirsizliğe toleransın girişimcilik eğilimi üzerine etkisi vardır”* şeklinde oluşturulmuş olan hipotezler kabul edilmiştir. Örnek kitlenin geleceği kestirememesi ve bundan dolayı belirsizliklerin hayatlarında yer edinmiş olması, bireylere riski yönetme ve belirsizlikleri tolere edebilme yeteneği kazandırmış olabilir, bununda girişimcilik eğilimini etkilediği şeklinde yorumlamak mümkün olabilir.

Girişimci kişilik özelliklerinden *“başarma ihtiyacının girişimcilik eğilimi üzerine etkisi vardır”* şeklinde oluşturulmuş olan hipotez kabul edilmiştir. Literatürdeki başarı güdüsünün, bireylerin hedeflerine ulaşmadaki istikrarlılığı vurgulayan büyük bir psikolojik faktör olarak görüldüğü ve başarılı girişimcilerin kendi yeteneklerine inanan ayrıca her türlü sorumluluğu üstlenen kişiler olduğu yönündeki görüş ile de çıkan bu sonuç desteklenmektedir.

Girişimci kişilik özelliklerinden *“kontrol odağının girişimcilik eğilimi üzerine etkisi vardır”* şeklinde oluşturulan hipotez kabul edilmiştir. Örnek kitlenin mesleğe yönelik dersleri almaları dolayısıyla bu derslerin uygulamalı olarak yapılmaya müsait olması ve bu doğrultuda örnek kitlenin staj yapması onların yaptıkları eylemlerin sonuçlarının kendilerinden kaynaklanabileceği şeklinde yorumlamak mümkün olabilir.

Girişimci kişilik özelliklerinden *“yenilikçiliğin girişimcilik eğilimi üzerine etkisi vardır”* şeklinde oluşturulan hipotez kabul edilmiştir. Günümüzde değişimin hızlı olması ve rekabetin artması bireylerin rakiplerinden bir adım önde olabilmesi için yenilik

yapmaları kaçınılmaz bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum kişileri yenilikçi düşünmeye ve yenilikçi adım atmaya yönlendiren itici bir güçtür. Bu itici gücün girişimcilik açısından önemi ise bu çalışma ile bir kez daha vurgulanmış olmaktadır. Literatürde yenilikçiliğin girişimcilikte rol oynayan güçlü bir psikolojik faktör olması ile bu çalışma sonucunda ortaya çıkan durum birbirini desteklenmektedir.

Girişimci kişilik özellikleriyle girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla yapılan korelasyon analizi sonucunda, girişimci kişilik özellikleriyle girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu ortaya çıkmıştır. Literatürde genel görüş, girişimci kişilik özelliklerine sahip bireylerin girişimci faaliyetlerde bulunma konusunda istekli ve kararlı olabilecekleri ve bu doğrultuda başarılı birer girişimci olabilecekleri yönündedir.

İnsanların kişiliklerinin şekillenmeye ilk kez başladığı ailede ve kişiliğin gelişmeye devam ettiği okulda, toplumsal yaşamda insanların kişiliklerinin girişimcilik eğilimli olarak şekillendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kişileri girişimciliğe özendirerek destek ve eğitim programlarının okullarda yaygınlaştırılması, ayrıca eğitim ve öğretim kurumları girişimcilik ile ilgili seminerler düzenleyerek öğrencileri girişimci faaliyetlere yönlendirmeye yardımcı olabilir. Diğer taraftan eğitim ve öğretim kurumlarının girişimcilere destek sunan kuruluşlarla birlikte hareket ederek bireylerin girişimciliğe eğilim göstermeleri ve girişimci faaliyetlerde bulunmaları konusunda desteklemeleri önerilebilir.

Özellikle ülkemizde kendi işini kurmak isteyen girişimci ya da girişimci adaylarının iş kurma sürecinde karşılaştıkları bürokratik engellerin en aza indirilmesi, kredi sağlayan kurumların istedikleri teminatların hafifletilmesi ve kredi geri ödemelerinde vadelerin kısa tutulmaktan çıkarılması, ayrıca kredi sağlayan kurumların kredilere erişimi kolaylaştırmaları girişimcilik adına atılabilecek önemli adımlardır. Bu çalışma Turizm Lisans eğitimi alan öğrenciler üzerine yapılmıştır. İleride yapılacak çalışmalarda daha büyük ve daha farklı evrenlerde farklı araştırma teknikleri kullanılarak çalışmalar yapılması önerilebilir. Böylece hem girişimciliğe etki eden diğer unsurların girişimcilik eğilimi üzerindeki etki derecesi belirlenebilir hem de farklı bölgelerdeki kişiler arasındaki farklılıklar belirlenebilir.

KAYNAKÇA

- ACEDO, Jos'e, Francisco ve Florin, Juan, (2006). "An Entrepreneurial Cognition Perspective On The Internationalization Of SMSs", *J Int Entrepr*, 4(1), pp.49-67.
- ARSLAN, Kahraman, (2002). "Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri", *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6, ss.1-11.
- BALIKÇI, Yalçın, (2009), "*İşletmelerde Risk Yönetimi*", (1. Basım), İstanbul: Cinius
- BOWMAN, Cliff, (1999). "*Action-Led Strategy And Managerial Self-Confidence*", *Journal of Managerial Psychology*, Vol. 14, No. 7/8, p.558-568.
- BOZ, Hüseyin. (2007), "Etnik Türk Kökenli Girişimciler Üzerine Bir Araştırma", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Antalya.
- BOZKURT, Öznur, (2005). Girişimci Kişilik Özellikleri ve Sakarya Üniversitesi Örneği. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Organizasyon Ana Bilim Dalı, Sakarya.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener, (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. 11.Baskı. Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- CANSIZ, Emine, (2007). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma" *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Isparta.
- CÜCELOĞLU, Doğan, (2010). "*İnsan ve Davranışı Psikolojisinin Temel Kavramları*", (15. Basım), İstanbul: Remzi Kitabevi.
- DAVIDSSON, Marcus, (2010). "*Risk Management In A Pure Unit Root*" *The Journal Of Risk Finance*, Vol. 11 No. 2, p.224-234.
- DI ZHANG, David ve Bruning, Edward, (2011). "Personal Characteristics and Strategic Orientation: Entrepreneurs In Canadian Manufacturing Companies", *International Journal*

- Of Entrepreneurial Behaviour & Research*, 17(19), pp.82-103.
- DURNA, Ufuk, (2002), “*Yenilik Yönetimi*”, (1. Baskı), Ankara: Nobel Yayınları.
- FERRANTE, Francesco, (2005). “*Revealing Entrepreneurial Talent*”, Small Business Economics, volume, 25,No(..) p.159-174.
- GEGEZ, A. Ercan, (2010). “Pazarlama Araştırmaları”. 3. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul.
- GİRGİNER, Nuray ve Uçkun, Nurullah, (2004). İşletmecilik Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Girişimciliğe Bakış Açıları: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F İşletme Bölümü Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama, 3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi, 25-26 Kasım, Eskişehir.
- HALLAK, Rob, Brown, Graham, Lindsay, J.Noel, (2011). “The Place Identity E Performance Relationship Among Tourism Entrepreneurs: A Structural Equation Modelling Analysis”, *Tourism Management*, 33(1), pp.143-154.
- HOGAN, R., Hogan, J., ve Roberts, B. W. (1996). “*Personality Measurement and Employment Decisions: Questions and Answers*, American Psychological Association, Vol. 51, No. 5, p.469-477.
- İRMİŞ, Ayşe, (2003). “Kırgızistan Bişkek’teki Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Yapılan Bir Çalışma”, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, ss.136-52.
- KARIMI, A. Malekmohamadi, I. Daryani, A. M ve Rezvanfar, A. (2011). “*A Conceptual Model Of Intrapreneurship in The Iranian Agricultural Extension Organization Implications For HRD*”. *Journal of European Industrial Training*, 35(7), pp.632-657.
- KAUSHIK, U. ve Bahatnagar, Shekhar. (2009). *Entrepreneurship*. (1.Edition), Jaipur, IND: Global Media.
- KOH, Chye Hian, (1996). “*Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics A study of Hong Kong MBA students*”, *Journal of Managerial Psychology*, Vol. 11 No. 3, p.12-25.

- LAU, P. Victor ve Shaffer, A. Margaret, (1999). “*Career Success: The Effects Of Personality*”, Career Development International, Vol.4, No.4, p.225-230.
- MÜFTÜOĞLU, Tamer ve Durukan, Tulin.(2004). “*Girişimcilik ve KOBİ’ler*”, (1. Basım), Ankara: Gazi Kitabevi.
- NORTON JR., I. William. ve Moore, T. William. (2006). “The Influence of Entrepreneurial Risk Assessment on Venture Launch or Growth Decisions”, *Small Business Economics*, 26, pp.215-226.
- ÖZKUL, Gökhan. (2007). “*Kapitalist Sistemin Sürükleyici Aktörleri: Ekonomik Teoride Girişimciler*,” Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12(3), ss.343-366.
- PILLIS, Emmeline. ve Reardon, K. Kathleen, (2007). “*The Influence Of Personality Traits And Persuasive Messages On Entrepreneurial İntention A Cross-Cultural Comparison*”, Career Development International, Vol. 12 No. 4, p.382-396.
- RAHMAN, Md Mizanur. ve Lian, F. Kwen, (2011). “*The Development Of Migrant Entrepreneurship In Japan: Case Of Bangladeshis*”, Int. Migration & Integration, Volume 12, p.253-274.
- ROTTER, B. Julian, (1990). “Internal Versus External Control Of Reinforcement A Case History Of A Variable”, *American Psychologist*, 45(4), pp.489-493.
- SARUHAN, C.Şadi ve Özdemirci, Ata, (2005). “Bilim, Felsefe ve Metodoloji Araştırmada Yöntem Problemi (Spss Uygulamalı)”, 1. Baskı, Alkım Yayınevi, İstanbul.
- SCHUMPETER, Joseph A. (1934). “The Theory of Economic Development”. (3. Edition) Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- SEKERAN, Uma, (2003). “Research methods for business: a skill building approach”, Fourth Edition, Hermitage Publishing Services, USA.
- TEOH, Hai Yap ve Foo, See Liang (1997). “Moderating Effects Of Tolerance For Ambiguity And Risktaking Propensity On The Role Conflictperceived Performance Relationship:

- Evidence From Singaporean Entrepreneurs”, *Journal Of Business Venturing*, 12(1), pp.67-81.
- TOP, Seyfi. (2006). *Girişimcilik Keşif Süreci*. (1. Baskı), İstanbul: Beta Yayıncılık.
- WAKKEE, Ingrid, Elfring, Tom, ve Monaghan, Sylvia, (2010). “*Creating Entrepreneurial Employees in Traditional Service Sectors The Role Of Coaching And Self-Efficacy*”, *Int Entrep Manag*, Volume 6, pp(1-21).
- WANG, K. Clement ve Wong, Poh-Kam, (2004). “Entrepreneurial Interest of University Students in Singapore, *Technovation*, 24(2), pp.163-72.
- WONGLIMPIYARAT, Jarunee, (2005). “Does Complexity Affect The Speed Of Innovation?”, *Technovation*, 25, pp.865-882.
- WU, Sibin. Matthews, Linda. ve Dagher, K. Grace, (2007). “*Need For Achievement, Business Goals, And Entrepreneurial Persistence*”, *Management Research News*, Vol. 30, No. 12, p.928-941.
- YELBOĞA, Atilla, (2006). “*Kişilik Özellikleri ve İş Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*”, “İş, Güç” Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, Cilt:8, Sayı:2, s.197-211.
- ZHAO, Jun ve Chen, Lijun, (2008). “*Individualism, Collectivism, Selected Personality Traits, And To Us Occupations*”, *Journal Of Vocational Behavior*, Vol. 71, No. 1, p.1-22.